

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จันทิมา จันท์เอียด¹, นัยนา โจ้วศิริ², กมลทิพย์ มานู³, จุฑาภรณ์ อ้วนนิมิตร⁴, รลิตา ปาปะซี⁵,
โสสมวรรณ ไชยวิหะ⁶

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการจัดการ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละด้านของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการจัดการ ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี การศึกษา ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการจัดการ

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูล จากนักศึกษาชั้นปี 1-3 โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 220 คน จากระบบบริการการศึกษา สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ณ.วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559 การศึกษาใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากร ด้วยแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาเพศชาย มีปัจจัยในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม มากที่สุด คือ เพื่อน/รุ่นพี่ ชักชวน และเพศหญิง มีปัจจัยในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม มากที่สุด คือ ต้องการคะแนนกิจกรรม โดยภาพรวมนักศึกษามีแรงจูงใจสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับ เพศ ชั้นปีที่กำลังการศึกษา และศาสนา

การเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ระดับความต้องการในด้านศิลปวัฒนธรรม เมื่อจำแนกแต่ละด้านกับชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์และอาสาพัฒนา

คำสำคัญ: อิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

^{3,4,5,6} นักศึกษาปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทนำ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับนักศึกษา โดยมหาวิทยาลัยมีนโยบายให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์การทำงานเป็นทีม และเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากการทำกิจกรรมร่วมกัน การจัดกิจกรรมถือว่าเป็นสิ่งที่ควบคู่กับการเรียนการสอนและเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ กิจกรรมนักศึกษาจึงเป็นกระบวนการทางการศึกษา ที่ช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งทางด้านสติปัญญา สังคมอารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ให้นักศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น จึงนับได้ว่ากิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในสถานศึกษา ซึ่งแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันไปทั้งในด้านภูมิหลัง ความสนใจ และความสามารถ กิจกรรมนักศึกษาจึงต้องมีความหลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาจึงได้มีการสนับสนุนให้มีการส่งเสริมการทำกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ปาริฉัตรสัมพันธ์ ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ไหว้ครูชวนละคร งานวัฒนธรรมสัมพันธ์ เปิดโลกชมรม สืบสานประเพณีจูงมือน้องขึ้นเขาตั้งกวน ประกวดดาว – เดือนมหาวิทยาลัย สมโภชเทียนพรรษา ร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพรวันแม่แห่งชาติ งานอย่างไทย พิธีไหว้ครู/พิธีแสดงตนเป็นคนของพระราชา เป็นต้นมีทั้งกิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และอาสาพัฒนา โดยมีกองพัฒนานักศึกษาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ให้เข้าถึงนักศึกษาทุกคนอย่างทั่วถึงโดยสถิติจำนวนกิจกรรมที่นักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ เข้าร่วมกิจกรรม ตั้งแต่ปี 2555-2558 มีดังนี้

จากสถิติของกองพัฒนานักศึกษา พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาเข้าส่วนใหญ่มีดังนี้ วันปฐมนิเทศ วันราชภัฏ พิธีแสดงตน พิธีไหว้ครู ธรรมรงค์ 3D ขึ้นเขาตั้งกวน ออกกำลังกาย หยุดตั้งครมภ์ ข้อมูลจากกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ยังมีกิจกรรมอีกหลายกิจกรรมที่นักศึกษาไม่ให้ความสนใจในการเข้าร่วม จึงเกิดปัญหานักศึกษาไม่ผ่านกิจกรรมเมื่ออยู่ในชั้นปีสุดท้าย

ทางกลุ่มผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย จึงเห็นพ้องต้องกัน ในการทำวิจัย โดยใช้ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกองพัฒนานักศึกษาในการคิดสร้างสรรค์ และพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้นักศึกษามีความสนใจในกิจกรรมมากขึ้นซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ, ชั้นปี, ศาสนา
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละด้านของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ

แนวคิด ทฤษฎี

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา

1.1 ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมนอกหลักสูตรที่นักศึกษาจัดขึ้นเองด้วยความสมัครใจ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "กิจกรรมนอกหลักสูตร"

รัชนี้ ภูสุวรรณ (2557) สรุปว่า การพัฒนากิจกรรมนักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยความร่วมมือของบุคลากร

ในองค์กรหรือสถานศึกษา โดยอาศัยกระบวนการ นำเอาหลักการ เทคนิค ร่วมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหารที่จะใช้ ในการดำเนินงานเพื่อให้งานกิจกรรมนักศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่ได้กำหนดไว้

พรพิม ภารักษ์ (2556) สรุปได้ว่ากิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาและ มหาวิทยาลัย ที่จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากกิจกรรมหลักสูตร อันก่อให้เกิด การพัฒนาใน ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อเสริมสร้างความรู้ และส่งเสริมให้นักศึกษามีระเบียบ วินัยในตัวเอง เป็นที่ต้องการของสังคมและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป กิจกรรมนักศึกษาจัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับ ประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์ และเรียนรู้นอกเหนือจากการเรียนการสอน ในหลักสูตร กิจกรรมมีมากมาย นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจ กิจกรรมนักศึกษาจัดขึ้นโดย สถาบันการศึกษา หรือนักศึกษาอาจจะเป็นผู้จัดขึ้นเองก็ได้ ในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาเพื่อทำตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่วางไว้นั้นให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาหรือ สถาบันการศึกษานั้น ๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

- 1.2.1 เพื่อเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา
- 1.2.2 เพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ในการที่จะอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสุข
- 1.2.3 เพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเพิ่มพูนความสนใจในการทำกิจกรรม
- 1.2.4 เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันในการทำงานร่วมกันและร่วมกับผู้อื่น
- 1.2.5 เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาที่ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในงาน กิจกรรมนักศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
- 1.2.6 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่ารู้จักการทำงานบำรูจศิลปะและวัฒนธรรมไทย
- 1.2.7 เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา
- 1.2.8 เพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะไปประกอบวิชาชีพและดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกิจกรรมนักศึกษา

อเล็กแซนเดอร์ ดับบลิว แอสติน (Astin อ้างถึงใน สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2542.) อาจารย์ผู้สอนระดับ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส ได้ให้ความสนใจไปปัญหาที่เกี่ยวกับการ ศึกษา ที่นักศึกษาออกจากการศึกษากลางคัน เขาได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่จะช่วย ทำให้นักศึกษาสามารถศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จนสำเร็จการศึกษา เขาได้พบว่า “การมีส่วนร่วมของ นักศึกษา” เป็นปัจจัยที่ทำให้นักศึกษา สามารถศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาได้ ในทางตรงกันข้าม การไม่มีส่วนร่วม ของนักศึกษา ก็เป็นปัจจัย ที่ทำให้นักศึกษาออกจากการศึกษากลางคันการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มีหลายลักษณะที่ สำคัญได้แก่ การศึกษาค้นคว้า การทำ กิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ การทำงานร่วมกับ อาจารย์ และการพักอาศัยในหอพักนักศึกษาในวิทยาเขต ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษา มีโอกาสมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนั้น แอสติน ยังได้รับค้น พบว่า การมีส่วนร่วมทุกอย่าง ดังที่ได้ กล่าวมาแล้ว ได้ ก่อให้เกิดการพัฒนาลักษณะด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาอีกด้วยด้วยการมีส่วนร่วมของนักศึกษา หมายถึง จำนวน พลังงาน ทั้งพลังกาย และพลังจิต ที่นักศึกษาใช้ในประสบการณ์ในลักษณะต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเช่น นักศึกษาที่มีส่วนร่วมมาก

2.1 สาระสำคัญของทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

สาระสำคัญของทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มี 3 ประการดังต่อไปนี้
การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้พลังกาย พลังจิตเข้าไปสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกับคน หรือสิ่งของ ต่าง ๆ

การมีส่วนร่วม เกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างกัน คือ นักศึกษาแต่ละคนเข้าไปมีส่วนร่วมกับสิ่งใด สิ่งหนึ่งในปริมาณและคุณภาพที่ ต่างกัน และนักศึกษาค้นเดียวกันเข้าไปมีส่วนร่วมกับสิ่งต่าง ๆ ในปริมาณและคุณภาพที่ต่าง ๆ กัน

การมีส่วนร่วม นั้น มีทั้งปริมาณและคุณภาพ ปริมาณ หมายถึง เวลา ที่นักศึกษาใช้ในการมีส่วนร่วม กับกิจกรรมนั้น ส่วนคุณภาพ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น ความพยายามที่จะทำให้ กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ ผลของการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เกิดจากโปรแกรมทางการศึกษา (วิชาการหรือกิจกรรมนักศึกษา) นั้นเป็นสัดส่วนโดยตรงกับทั้งปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วมของ นักศึกษากับโปรแกรมทางการศึกษานั้น ประสิทธิภาพของนโยบายและการปฏิบัติใด ๆ ทางด้านการศึกษา นั้น เกี่ยวข้องกับความสามารถของนโยบาย และการปฏิบัติที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

จตุรวัฒน์ ฝนิกรมัย (2556) สรุป ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา ใช้อธิบายให้เห็นถึงบทบาท ของกิจกรรมนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การนำทฤษฎีนี้ไปใช้สถาบันและ ผู้เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการส่งเสริม และสนับสนุนให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของ สถาบันอย่างทั่วถึง สถาบันต้องมีนโยบาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ลักษณะกิจกรรมตรงกับ ความต้องการ ดี มีประโยชน์ ต่อนักศึกษา มีปริมาณเหมาะสม การมีส่วนร่วมต้องให้เกิดผลเชิงปริมาณและคุณภาพ จึงจะให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเต็มที่

จันทร์ธานี สงวนนาม (2551,167-168) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างกำลังใจให้ร่วมกัน ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพมากกว่าการยินยอมปฏิบัติตามคำสั่ง สังคมประชาธิปไตย จำเป็นต้องส่งเสริม บรรยากาศของการทำงานเป็น หมู่คณะ ผู้บริหารองค์กรจะทำอะไรคนเดียวไม่ได้ต้องทำงานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและปฏิบัติงาน จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ร่วมงานมีความ ผูกพันกับผู้บริหาร โดยให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการใช้ประชาธิปไตยในการบริหารงาน

สรุป การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ของนักศึกษา เนื่องจากกิจกรรมช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักการบริหารกิจกรรมด้วยตนเองแล้วกิจกรรมนักศึกษายังช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายจากการเรียนได้อีกด้วย เพราะ กิจกรรมเป็นการเรียนนอกเหนือจากหลักสูตรและมีการทำกิจกรรมนอกระบบที่ ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่หาไม่ได้ในห้องเรียน

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์โดยมีแรงกระตุ้น เป็นตัวผลักดัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จตุรวัฒน์ ฝนิกรมัย (2556) ให้ความหมายแรงจูงใจไว้ดังนี้ แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่เกิดจาก สิ่งเร้า ทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล จูงใจให้มนุษย์เกิดความต้องการมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างมีทิศทางเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

3.1 องค์ประกอบของแรงจูงใจ

องค์ประกอบของแรงจูงใจ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

แรงจูงใจ (Motivation) ได้แก่ ความปรารถนาหรือสิ่งกระตุ้นให้อิทธิพลกระทำกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งบุคคลถือว่ามีความสำคัญต่อตนเอง โดยผ่านการเรียนรู้แรงจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้า ภายในหรือภายนอกก็ได้

สิ่งจูงใจ (Incentive) คือ สิ่งเร้าที่จะชักนำหรือจูงใจ และกำหนดทิศทางให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ออกมา สิ่งจูงใจอาจจะเป็นทางบวก เช่น รางวัล คำชมเชย หรือทางลบ เช่น การตำหนิ หรือ การลงโทษ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในการกำหนดทิศทาง และการทำงานหรือความ ร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ แรงจูงใจถูกกระตุ้นให้เกิดความต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด ไว้ แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์

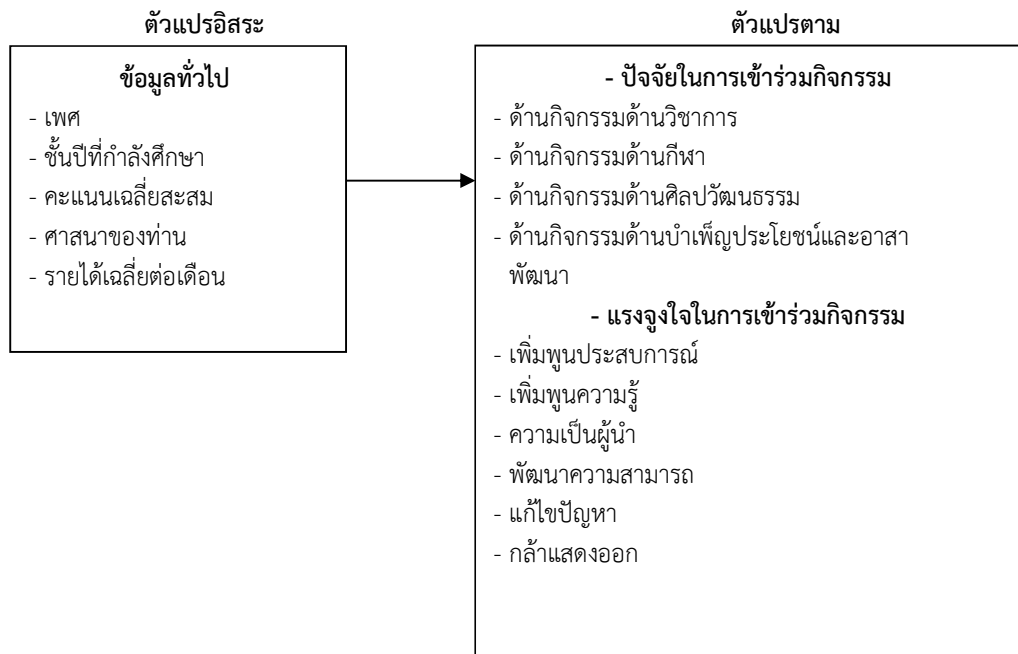
3.2 ประเภทของแรงจูงใจ

ดลตนัย สุวรรณรอด (2555) ได้แบ่งประเภทแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ตามธรรมชาติและลักษณะของการเกิดแรงจูงใจ คือ

แรงจูงใจที่เกิดจากแรงจูงใจพื้นฐานภายในร่างกาย ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีมาแต่กำเนิดและเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตเพื่อให้ร่างกาย อยู่ในสภาพปกติหรือมีความสมดุล ได้แก่ แรงขับหรือแรงกระตุ้น จากภายในร่างกาย เช่น ความอยาก ความกระหาย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการที่ถูกกระตุ้นจากภายนอกร่างกาย แรงจูงใจในลักษณะนี้เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสังคม และได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งถูกหล่อหลอมด้วยวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อของคนในสังคม ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นความต้องการ อยากรู้ อยากเห็น และแสวงหาความต้องการทางสังคมขึ้น เช่น การต้องการเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ต้องการในอำนาจ เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 456 คน (ระบบบริการการศึกษา สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ณ.วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559) โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน การศึกษาใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากร ด้วยแบบสอบถาม ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม คือ การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบสอบถามเชิงปริมาณเกี่ยวกับกิจกรรมของนักศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวนทั้งสิ้น 220 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โปรแกรมวิชาการจัดการ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ด้านชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 ด้านศาสนา นับถือศาสนาพุทธ และด้านรายได้ มีรายได้ 3,001-6,000 บาท ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา พบว่า เพศชาย มีปัจจัยในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม มากที่สุด เพื่อน/รุ่นพี่ ชักชวน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 และ น้อยที่สุด ต้องการการศึกษา และหาประสบการณ์ กับ ต้องการเข้าร่วมกลุ่มในกิจกรรมที่ตนสนใจ มีจำนวนเท่ากัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 และ พบว่า เพศหญิง มีปัจจัยในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม มากที่สุด ต้องการคะแนนกิจกรรม จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 70.81 และ น้อยที่สุด ต้องการเข้าร่วมกลุ่มในกิจกรรมที่ตนสนใจ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 แรงจูงใจสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า เพศ ชั้นปีที่กำลังการศึกษา และศาสนา ต่อแรงจูงใจที่สำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่มีความแตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจที่สำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา กับสถานภาพด้านเพศ พบว่า เพศชาย เพิ่มพูนประสบการณ์ จำนวน 11 คน ร้อยละ 31.43 เพิ่มพูนความรู้ จำนวน 9 คน ร้อยละ 25.71 ความเป็นผู้นำ จำนวน 7 คน ร้อยละ 20.00 พัฒนาความสามารถ จำนวน 4 คน ร้อยละ 11.43 แก้ไขปัญหา จำนวน 2 คน ร้อยละ 5.71 กล้าแสดงออก จำนวน 2 คน ร้อยละ 5.71 พบว่า เพศหญิง เพิ่มพูนประสบการณ์ จำนวน 68 คน ร้อยละ 35.91 เพิ่มพูนความรู้ จำนวน 52 คน ร้อยละ 27.73 พัฒนาความสามารถ จำนวน 27 คน ร้อยละ 14.09 กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน ร้อยละ 10.00 ความเป็นผู้นำ จำนวน 10 คน ร้อยละ 7.73 แก้ไขปัญหา จำนวน 8 คน ร้อยละ 4.55 Chi-square $P=0.09$

เมื่อพิจารณาจากปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละด้าน เพศชาย พบว่า ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และอาสาพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 3.76 ค่า S.D 0.70 อยู่ในระดับความต้องการมาก ด้านกีฬา มีค่าเฉลี่ย 3.72 ค่า S.D 0.63 อยู่ในระดับความต้องการมาก ด้านศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.62 ค่า S.D 0.64 อยู่ในระดับความต้องการมาก และ ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.51 ค่า S.D 0.63 อยู่ในระดับความต้องการมาก และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละด้าน เพศ หญิง พบว่า ด้านศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.90 ค่า S.D 0.62 อยู่ในระดับความต้องการมาก ด้านบำเพ็ญประโยชน์และอาสาพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 3.88 ค่า S.D 0.63 อยู่ในระดับความต้องการมาก ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.70 ค่า S.D 0.64 อยู่ในระดับความต้องการมาก และด้านกีฬา มีค่าเฉลี่ย 3.68 ค่า S.D 0.67 อยู่ในระดับความต้องการมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้านี้ พบว่า

1. ระดับความต้องการในด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเพศหญิงมีความต้องการในด้านศิลปวัฒนธรรม มากกว่า เพศชาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ หนูสวี (2553) พบว่า เพศหญิง มีความสำคัญกับกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มากกว่า เพศชาย

2. ระดับความต้องการในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก นักศึกษาให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งมีสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลตนัย สุวรรณรอด (2555) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละด้านมีความแตกต่างกัน นักศึกษาส่วนใหญ่ทำกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเข้าร่วมทำกิจกรรม

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษา พบว่า เพศหญิง มีการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า เพศชาย แต่มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมในด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านบำเพ็ญประโยชน์และอาสาพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ลุนสอน (2555) ซึ่งข้อแตกต่างระหว่าง

เพศหญิงกับเพศชาย เป็นความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมมากเหมือนกันในแต่ละด้าน ยกเว้น ด้านศิลปวัฒนธรรม ที่เพศหญิง มีความต้องการมากกว่าเพศชาย

4. สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากระยะเวลาในการทำกิจกรรม ความล่าช้าในการทำกิจกรรม ระยะเวลาในการทำกิจกรรมนานเกินไป เวลาทำกิจกรรมตรงกับเวลาเรียน จึงทำให้นักศึกษาเกิดความเหนื่อยล้าจากการเรียน ส่งผลให้ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม และปัญหาจากผู้นำกิจกรรมไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ เกิดความขัดแย้งในการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือข้อมูลข่าวสารในการทำกิจกรรมไม่ชัดเจน ทำให้การสื่อสารเกิดข้อผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรวัฒน์ ผนังรัมย์ (2556) เนื่องจากกิจกรรมส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา ทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมกิจกรรมวิชาการ มีการจัดการแข่งขันด้านวิชาการ เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความรู้ความสามารถของตนเอง และพัฒนาความคิดความสามารถ
2. มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมกิจกรรมกีฬาอย่างจริงจังและมีศักยภาพ เพื่อให้นักศึกษา มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา เพื่อไม่ให้กระทบต่อการเรียนของนักศึกษา
3. มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมกิจกรรมจัดงานแสดงผลงานหรือการแสดงของนักศึกษาในแต่ละโปรแกรมวิชา เพื่อให้ศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและส่งเสริมวัฒนธรรมให้กับนักศึกษา
4. มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินงานวิจัยสามารถเป็นไปตามกำหนดการของแผนการดำเนินงานวิจัย โดยได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังคณา ธรรมสังการ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยทางธุรกิจ รหัสวิชา 3503901 และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันตима จันทรเอยัด ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลในการศึกษา จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่คอยอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดีรวมทั้งสนับสนุนด้านการเรียนและเป็นกำลังใจด้วยดีในทุก ๆ เรื่องมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องท่านอื่น ๆ และขอภัยที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

บรรณานุกรม

- กองพัฒนานักศึกษา. (2558). *เรียนรู้ชีวิตด้วยกิจกรรมนักศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- จตุรวัฒน์ ผนังรัมย์. (2556). “การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.”
- จตุพร จันทรเพชร. (2555). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งภายนอก และภายในของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.”
- ดลदनัย สุวรรณรอด (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- นราธิป ปากหวาน. (2551). “ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏเชียงใหม่.” ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- นวรรตน์ โฉมงาม. (2556). “ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา.
พรพิมพ์ สารักษ์. (2556). “ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทร์ธานี สงวนนาม (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บুদ্ধ พอยท์.
นิรชรา ไชยแสง, และคณะ. (2554). “ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของคณะและ
คุณภาพการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัชณี ภูสุวรรณ์. (2557). “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา กรณีศึกษา
มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการบริการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี.
- วิชัย ลุนสอน. (2555). “ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมของสโมสรนักศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริภา จันท์เกื้อ และคณะ. (2556). วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
กรกฎาคม – ธันวาคม, 72.
- สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2556). คู่มือการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2542). กิจกรรมนักศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษา.